

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXII. Ostendit quam securum ac tutum pro contemplatiuis sit,
spiritum ad res altas non sustollere; si is à Domino non sustollatur, & quod
ad altiſſimam contemplationem, ipsa Christi Domini ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

*Deus in s.
M. opera
batur.*

cognoscant Dominum esse, qui operatur. Vnde mihi videtur, animam quæ
has à Domino gratias recipit, si modo cū humilitate & timore procedat,
sibi persuadēdo, ipsummet Dominū omnia, & nos ipsos penē nihil agere,
inter quoslibet homines, quantumuis dissolutos & sceleratos, agere
posse: nihil ab illis ei dāni accedet, nihil distractionis & turbationis orie-
tur: imo vero, sicut ante dixi, hoc ipsam iuuabit, maiorisq; ei profectus fa-
ciendi erit occasio. Tales animæ sunt iam tum fortes, quas, quo alijs pro-
fuit, sibi Dominus seligit, etsi hanc ipsæ fortitudinem à se ipsis non habeāt:
sed, quando Dominus paulatim aliquam animam huc conducit, maxima
eius secreta communicat. Deniq; in hac exstasi veras reperire est reuelatio-
nes, magnas quoque gratias & visiones: omnia vero eo ducunt; vt hinc
anima magis humilietur & corroboretur, vitæ huius res minoris faciat, ac
præmiū, quod sibi seruientibus Dominus præparauit, dignitatem ac ma-
gnitudinem clarius perspiciat, faxit Maiestas eius vt singularis & eminenti-
ssima illa liberalitas, qua erga miseram hanc peccatricem vsus est, aliquo
modo occasio sit, vt qui hæc legent contendant, & animentur, ad penitus
amore Dei deserendum quidquid hic haberi potest, cum hanc illius Ma-
iestatis renuntiationem tam abundē compenseat, cum etiam in hac vita li-
quido pateat, quale præmiū ac lucrū recipiant ij, qui ipsi seruiunt, quid
ergo erit in altera?

CAPVT XXII.

OSTENDIT QUAM SECVRYM AC TVTYM PRO CONTEM-
plariis sit spiritum ad res alias non sustollere: si is à Domino nō sustollatur, & quod ad al-
tissimam contemplationem, ipsa Christi Domini humanitas viam ster-
nat. Declarat quoque, quo in errore ipsa ad aliquod tempus
haserit. Est porro caput hoc in primis vtile.

VNum adhuc dicere volo, quod, meo quidem iudicio permagni mo-
menti est & si quidem R^a. V^a. ita videatur, ad instructionem aliorum
spectabit: fieri enim potest, vt eo opus habeant. In quibusdam enim libris
de orationis exercendæ arte conscriptis legere est, quod, licet anima per se
ad hunc statum peruenire nequeat (quod plane supernaturale opus sit,
quodque Dominus in illa operatur) ipsa se nihilominus ad hoc iuuare
possit, spiritum suum super omnem rem creatam sustollendo, & per hu-
militatem eleuando; idque non quamprimum, sed postquam se iam ad
multos annos in via purgatiua exercuerit, & in illuminatiua aliquousque
prouecta sit. Nō scio autē bene, quidnam auctores illi viam illuminatiuā
nominent; crediderim iam proficientes in illa ab ijs poni. Docēt præterea
cum primis, vt contemptantes, omnem corpoream imaginationem à se
quam longissimē repellāt, & ad diuinitatē contemplandā sese applicent;
decur enim Christi humanitatem eos qui etiam huc vsq; iā peruenērūt in-
tricare,

S.
heresia

Opera
N. M.
139

*Loquitur
de fide in
Christum
quo nullū
humani
organi
Christum
mixturam
contineat.
Expedit
vobis ut e-
go vadam:
si enim non
abiero, pa-
raclerus nō
veniet ad
vos.*

tricare, & perfectissimam etiā cōtemplationē eā impediri, Ad quod adhe-
endum adferunt id quod Christus Dominus ad Apostolos ait, ante quam
Spiritus Sanctum ipsis daret, videlicet cum iam ad cœlos ascendere vel-
let (sed puto quod si fidem hunc talem habuissent, qualem habuerem
postquam spiritus paracletus iam venit; si credidissent inquam illum, Dei
simul & hominem esse, hæc verba illos non impediissent, cum Sanctissi-
mæ Dei matri dicta non sint, cum tamen plus eum ipsa quam omnia
simul diligeret:) Adferunt inquam id quod Christus Dominus ad Apo-
stolos suos cum in cœlos ascendere vellet dixit. Purant namque quando-
quidem opus hoc penitus spirituale est, ipsum à qualibet re corporeata
bari & impediri posse; & ideo hominem se velut in quadro constitutum
Deumque vnde quaque circum se esse, se autem ab eo velut absorptum
esse considerare debere. Hæc quidem doctrina mihi placet, si aliquo
tantum se ab humanitate Christi homo sequestret; sed intolerabile pro-
sus est & indignum, eum se totaliter à Christo Domino alienare, ac ob-
uinum illud corpus miserij nostris, aut cuiuslibet rei creatæ, acqui-
rari.

Det mihi Dominus vt commodè me ipsam queam exponere. Etenim
dem ipsis non contradico (sunt enim docti & spirituales & sciunt que do-
cant; adhuc per varias & diuersas vias Dominus animas con ducit) sed in
præsentiarum tantum ostendere volo, quali meam ipse viâ deduxerit
de ceteris nihil laboro) & quali me periculo exposuerim, dum sequi
vnguem vellem id quod legebam. Crediderim equidem, eum qui ad om-
tionem vnionis iam peruenit, & vterius non progreditur (ad raptum
quam, visiones & alias gratias, quas animabus Deus elargitur) id quod
ctum est, tanquam melius existimaturum, vti & ego bonum esse id iu-
bam; sed, si illo contenta fuisset, numquam (vti quidem arbitrator) per-
nissim ad id quod iam peruenit; est namque euident, vt mihi videtur, con-
quamquam fieri potest, vt egomet hic errem & fallar; sed referam si
quid mihi in hoc contigerit.

*Ante expe-
rientiam
quia se pu-
tas intelli-
gere quod
nomen non
intelligit.*

Quod enim instructore & direttore carerem, legebam id genus
bros, quorum lectione paulatim me aliquam harum rerum notitiam ad-
pturam sperabam, sed postea intellexi fore, vt, nisi Dominus me docere
parum è libris addiscerem: quod enim intelligebam, propè nihil erat, do-
nec id mihi Maiestas eius per experientiam declararet; imo nesciebam
minimo quid agerem. Statim vero ac paululum orationis supernaturalis
quietis inquam cœpi habere, operam dabam, vt omne quod corporeum
erat à me amouerem; attamen spiritum sustollere non audebam, nam
quia semper adeo improba eram, idcirco id mihi præsumptionis quæ
species esse videbatur: veruntamen Dei mihi præsentiam sentire videbatur
(viti)

(vni reuera sentiebam) & dabam operam vt cum illo recollecta & vnita
 essem. Hic autem orandi modus valde est sapiens, si Deus adhuc coope-
 rerat magnamque delectationem & consolationem causatur. Et quia hic
 fructus & gustus eius satis euidenter percipitur, hinc nemo tam fuit po-
 tens, qui me, vt ad sacram Christi humanitatem recogitandam redirem,
 posset compellere; imo vero putabam illam mihi impedimento esse.
 Quocirca, Christe Iesu Domine animæ meæ, & vnicum bonum
 meum, opinionis illius meæ recordor, insignem in animo dolorem fen-
 tio, & mihi insignem quandam prodicionem tunc molita esse, videor, ta-
 mensi ex ignorantia. Toto autem vitæ meæ tempore erga Christum Do-
 minum valde deuota fueram: hoc enim quod dico iam ad extremum ce-
 rat, paulo scilicet antequam has raptuum ac visionem gratias Dominus
 mihi faceret. At paruo admodum tempore in hac opinione hæsi; itaque
 semper ad pristinam meam cum hoc Domino meo Christo deliciandi cō-
 suetudinem redibam; imo, cum ad sacram communionem accedebam
 semper eius speciem & imaginem præ oculis meis habere voluissem, cum
 eum ita in anima mea exculptum & expressum habere non possem, vt
 quidem volebam. Sed fieri ne potest, Domine, vt in me vel ad horam illa
 manserit cogitatio, te mihi impedimento esse, quo minus ad maius bo-
 num, peruenirem? Et vndenam obsecro, omnia ad me bona venerunt,
 nisi à te? Sed nolo cogitare me aliquam in eo culpam admisisse; nam mirè
 hoc me iam cruciat, & certè quædam fuit ignorantia: vnde etiam bonitati
 tuæ placuit, illam à me tollere; primo, subministrando aliquem, qui ex
 hoc me errore educeret; deinde, toties te mihi, vti postea dicam, videndū
 exhibendo, vt scilicet, euidentius perspicerem, quam grauis hic error ef-
 fet, & alijs multis ipsum declarare (vti etiam declaravi) denique eum hoc
 loco nunc referrem. Hanc esse causam opinor, cur multæ animæ non ma-
 gis proficiant; & ad magnum quandam spiritus libertatem per oratio-
 nem vnionis, minimè perueniant. Duæ mihi videntur esse rationes, ob
 quas dicere possum, quod dico (& forsitan nihil prorsus dico, sed quod
 dicam didici per experientiam, scilicet animam meam valde malè se ha-
 buisse, quoad usque eam Dominus illuminaret; nam fruitiones & recrea-
 tiones ei dabantur non nisi per interualla, & illis iam transactis non se in-
 ueniebat apud tales, qui eam in difficultatibus, & tentationibus superân-
 dis adiuuaret, vti postea inuenit.) Prima ratio est, quod hic paruus aliquis
 humilitatis defectus locum habeat, sed is ita tectus, subtilis & abscondi-
 tus, vt vix percipiatur; quis autem ita superbus & miserabilis erit, vti ego,
 qui postquam totum vitæ suæ tempus pœnitentijs, orationibus, & perse-
 cutionibus, quæ fingi dariuè possint, tolerandis iam impenderit, non se
 dicitissimum existimet, atque abundantissimè sibi satisfactum putet, quod

S 3

Dominus

S.
Heresia

Opera

N. VII

156

Erat S. M.
 erga redē-
 pōrē Chri-
 stum Iesū
 vniū affe-
 ctū.

*Cum quis
lassus est
cogitando
Christū in
passione cō-
stitutum,
consideret
eū post re-
surrectionē
iā glorifi-
catum.*

Dominus se cum S. Iohanne sub cruce consistere patiatur? Nescio sine cui id demum non sufficiat, nisi forsitan mihi, quæ in omni eo semper detrimentum feci, in quo lucrifacere debebam. Si ergo quis vel ob conplexionem naturalem vel inualitudinem semper de passione Domini nequeat cogitare, eò quod hæc cogitatio pœnosa est; quid impeditur quo minus apud eum iam resuscitatum maneamus, cum eum in Venerabili Sacramento Eucharistiæ tam vicinum habeamus, ubi ipse est iam glorificatus, & ubi eum non iam sudantem, concisum, excruciatum, sanguine fluido conspersum, è viarum labore defatigatum, ab ijs quibus tanta beneficentia conferebat exagitatum, ab Apostolis denique suis derelictum viderimus. Nam reuera nullus est, qui tot tamque grauibus laboribus cruciatibus, quos Dominus subiit, semper recogitâdis par sit. Post resurrectionem autem eum videmus extra pœnas, ac plenum gloriæ, hos quidem corroborantem, illos animantem, antequam in cœlum ascenderet; denique ipsum in sanctissimo altaris Sacramento Socium; ita vt ne ad momentum quidem à nobis diuelli potuisse videatur. Et me, Deus meus, à te separantem te relinquere potuisse, vt tibi magis seruire: quia cū te offendebam, tūc te cognoscebam; sed quod, cum te iam nossem, mihi persuadere poterim.

*Malā viā
inquit qui
Christum
deseruit.*

viā plus me posse lucrari? Ah, quā malam viam inibam Domine! imo vt profus sine viā fuisse mihi videor, nisi tu iterum me in eandem redidisses: nam cum te iuxta me viderem, omnia simul bona vidi; & nullus mihi labor superuenit, qui mihi non reddatur facilis, cum qualiter coram Iudicibus constiteris, considero. Qui tam amicum ac tam generosum ducem, qui in patiendis se velut in prima acie collocavit, apud se habere omnia ferre potest: ipse enim nos iuuat, corroborat, neminem desinit ac verus & sincerus amicus est. Manifestè enim video, vt & vidi potest, si Deo placere & magnas ab illo gratias accipere velimus, ipsum velle, vt per Sacratissimæ illius humanitatis, in qua Maiestas eius ob complacere dixit, manus illæ nobis obuenant. Sæpissimè hoc per experientiam aduertit; quin & Dominus ipse hoc mihi dixit; ad oculum quam vidi, per hanc nos portam ingredi debere, si magna quædam à summa Maiestate arcana & secreta pandi nobis velimus. Reuerentia igitur V. aliam viam non quærat; etiamsi ad contemplationis aperturam pertigeris: hac quippè viā tutò & securè incedes. Dominus hic noster est is, à quo, & per quem omnia nobis bona obueniunt: hic te docebit; & illius vitam si intuearis, melius ac perfectius, quod imitari exemplum non inuenies. Quid volumus amplius, quam tam fidum & verum latum nostrum amicum habere, qui in laboribus & difficultatibus nostris amici mundani faciunt, non deseret. Beatus ille, qui cum sincerè verè amabit, & iuxta se semper tenebit. Intueamur gloriosum Apostolum Paulum.

*Cōstempla-
tioni nun-
quam hu-
manitatis
Christi de-
serere de-
bet.*

Paulum, qui assidue in ore habebat Iesum, ut qui illum cordi suo profunde
 insculptum & impressum habebat. Diligenter etiam ex quo hoc intellexi & di-
 dicit, sanctos quosdam mirè contemplativos consideravi, & comperi non
 alii quàm illos viam ingressos esse: exemplo sit Sanctus Fraciscus in suis
 signatibus, Sanctus Anthonius de Padua in puerulo Iesu; Sanctus Bernar-
 dus sacra Christi humanitate mirè capiebatur, nec non S. Catharina Senen-
 sis, & alij plurimi sancti, quorum R.^a V.^a nomina melius quam ego
 noverit. Illud alterum, se ipsum scilicet ab omni eo quod corporeum
 est abstrahere, bonum hand dubiè sit oportet, cum viri ita spiri-
 tuales id asserant; sed meo iudicio, tunc primum id fieri debet, cum
 anima iam multum profecit: nam ad illud vsque tempus, certum est
 Creatorem quærendum esse per creaturas. Nihil autem certi hic sta-
 tuti potest sed pro ratione gratiæ, quam unicuique animæ in particula-
 ri Deus elargitur; de quo loqui non præsumo, sed quod libenter do-
 cere vellem, hoc est, scilicet sacratissimam humanitatem Christi inter
 talia corporea non debere numerari. Hoc autem punctum benè velim
 intelligi, & vti nam me commodè possem declarare. Cum omnes po-
 tentias Deus suspendere vult (sicut ex orandi modis, quos hæcenus de-
 clarauimus, perspicuè videre fuit eas suspendi) tunc certum est, etiam no-
 bis iniuriis & reluctantiis, corpoream hanc præsentiam tolli, sed tol-
 latur parum refert: felix & optanda est huiusmodi iactura, cum per
 eam magis fruamur eo, quod videbatur amitti; tunc quippè anima
 totam se impendit, amando, quem intellectus cognoscere tam o-
 perose studuit, & amat id quod minimè potuit comprehendere, &
 haurire eo quo tam benè frui non posset, nisi se ipsa perderet, ut se
 (ut dixi) magis lucrifaceret. Sed ut datâ operâ & studio assuescere-
 mus, ex omnibus nostris viribus non conari sanctissimam hanc hu-
 manitatem semper præ oculis habere (& faxit Deus, semper eam præ
 oculis haberemus) hoc inquam, mihi profus non placet; atque hoc
 est animam velut in aëre suspensam (ut vulgo dicitur) tenere: Videtur
 quippè omni fulmine & adminiculo carere, quantumvis Deo, se
 putet plenam esse. Magnum quid est, interim dum viuimus, & ho-
 mines sumus, ipsum ut hominem præ oculis habere: nam hoc secun-
 dum incommodum est, quod hæc in re situm esse dico: nam primum,
 vti iam dicere cœperam, est, quod hic aliquis sit defectus humilitatis,
 cum scilicet se anima sustollere cupit, antequam à Domino sustollatur,
 nec satis illi est tam pretiosam rem meditari, ac esse Maria vult, ante-
 quam cum Martha laborarit: At, cum DOMINVS eam MA-
 RIAM esse vult, esto esset iam inde à prima die, non est
 quod timeamus; verum nos, à nostra parte ciuiles, restricti, &
 non nimis

Quando nō
 sit bonum
 humani-
 tati Christi
 relin-
 quere.

Defectus
 humilita-
 tis est se vel
 se sustollere
 antequam
 Dominus
 sustollat.

S.
 heresia

Opera

N VII

158

non minus audaces esse debemus, uti iam alias me monuisse credo. Hæ defectus humilitatis festuca, etsi nihil esse videatur, & parum referre, tamen ut quis profectum in contemplatione faciat, maxime per se retinetur & impedit.

Iam ergo ad secundum punctum veniamus: non sumus Angeli in corpore conuestiti sumus; ac proinde magna foret dementia velle nos Angelos facere, quam diu in terra viuimus, & quidem ita in terra infixa ac ego infixæ eram; sed necesse est, ut aliquod cogitatio nostra ut plurimum fulcimen habeat, quo innitatur: etsi enim anima subinde à se ipsa grediatur, aut sapè ita Deo plena sit, ut nullâ re creatâ ad totam collectionem opus habeat; hoc tamen non ita ordinarium ac frequens est: verum in negotiorum tractatione, in persecutionibus, in laboribus quando nimirum tanta non potest haberi quies, & in tempore ariditate.

*Christus
optimus
amicus in
persecutio-
nibus &
ariditate.*

Christus Dominus optimus amicus est. Tunc quippè eum consideramus ut hominem, ac videmus eum plenum infirmitate ac laboribus, tunc noster velut socius & collega est. Cui rei dum quis assuevit, valde facilius eum apud se habere potest; quanquam subinde venient tempora, quibus nec vnum, nec alterum facere poterit. Ad hoc autem non parum mouebit, id quod iam dixi, quod scilicet non ostendamus, quod spirituales consolationes consecemur; veniat quod venire velit: sed magnum quod est, crucem amplecti. Dominus ipse ab omni cōsolatione desitit ut scilicet laborum torcular calcavit solus, ab omnibus derelictus; quare nos ipsi non deseramus; ita namque nobis ad altius ascendendum melius manum porriget, quam nostra ipsi diligentia illud assequamur; & tunc à nobis subducet, cum hoc expediri iudicauerit, & cum animam extra se trahere volet, sicut dictum est. Pergnatum Deo Patri est videre animam, quam filium eius magna cum humilitate in mediatorem assumit, quæque ita eum diligit, ut etiam cum ipsam Maiestas eius ad sublime quoddam contemplationis genus euehere volet, se ea (vix dixi) indignam reputer, cum à

*Expectare
animam de-
bet quo ad-
usque se
Dominus
subtrahit.*

*Deus dili-
git animam
qua se con-
templatione
reputat in-
dignam.*

postolo Petro dicendo: *exi à me Domine, quia homo peccator sum.* Hoc ego peccata sum, & hac arte & viâ anima meam Deus conduxit. Alij, sicut etiam illi, viâ incedent compendiosiore: sed ipsa intellexi omne hoc orationis officium super humilitatem fundatum esse, & quo se anima magis in contemplatione humiliat ac deiciat, eo ipsam à Deo altius euehi. Et sanè non mihi me vniquam singularem aliquam gratiam (quales sunt eæ quas postea narrauo) ab eo accepisse, nisi cum me ipsa, vix meâ improbitate, nihil abam; imo vero tales mihi tunc cogitationes Maiestas eius in me infundebat, quæ nimirum me in me ipsius cognitione adiuuarent, quæ ipsa ne imaginari aut concipere potuissem. Credo firmiter, animam, quæ quid ex se ipsa, quod in hac oratione vniõnis progressum faciat.

(esto etiam sibi videatur statim per illud proficere) quamprimum ab eo excisuram, ut potè quia id bene fundatum non erat: imò vereor, ut nunquam ad veram Spiritus veniat paupertatem, quæ in eo sita, ut nullam in oratione consolationem aut gustum (nam consolationes terrenas iam dudum abdicavit) sed duntaxat in laboribus & doloribus, idque ex amore eius, qui perpetuo in ijsdem vixit, quærat: deinde ut in ijsdem & in spiritibus ariditatibus quæta sit; esto ea ipsum aliquo modo afficiant, id ita tamen sit, ut ad inquietudinem ipsam non perducant; & se propterea non affligat, ut faciunt nonnulli, qui nisi per intellectum semper operentur & sensualem deuotionem habeant, se pessimè habere arbitrantur, perinde ac si suo ipsi labore tantum bonum promerentur. Non dico autè hoc procurari non oportere, & magna cum sollicitudine coram Deo ipsos consistere non debere; hoc dico, si ita dispositi sint, ut ne vanam quidem bonam habere cogitationem possint (vti iam antea dixi) non esse ut propterea se torqueant vel crucient; serui inutiles sumus, quid putamus nos posse? Vult autem nos Deus hanc inutilitatem intelligere, & asinorum instar in orbita aquæ (quam descripsimus) vertenda laborare: ita namque etiam clausis oculis, ac non attendendo, ad ea que agunt, plus aquæ haurient, quam hortulanus per omnem suam diligentiam & operam. Magna cum libertate per hanc nos viam ambulare oportet, in Dei manus totos nos resignantes. Si nos Maiestas eius inter cubicularios & secretarios suos referre, itaque euehere velit, libenter obsequamur; sin minus, vilibus & humilibus officijs contenti sumus, nec ad prima loca aspiremus, sicut alias dixisse memini. **D E V S** maiorem nostri curam gerit, quam nos ipsi, & nouit ad quid quisque aptus sit. Quid est, quod seipsum is regere velit, qui iam omnem voluntatem suam in Dei manus resignauit? Hoc autem meo iudicio multo minus licitum & tolerabile est hic, plusque nocet, quam in primo orationis gradu: sunt enim bona supernaturalia: si quis absouam vocem habeat, quantumlibet conetur canere, eam non emendabit, aut commodam reddet, at si **D E V S** hanc ei dare velit, non est quod ipse vocem ante experiendo intendat. **D E V M** ergo identidem oremus, suam vt nobis gratiam donec, animam illi nostram penitus subijcietes, semper tamen de eius magnitudine confidentes. Cum ergo potestas ei sit, secus pedes Christi sedendi, det operam & conetur ab ijs non abscedere, & quomodocunque potest, illic maneat, & Mariam Magdalenam imiteretur; nam quando satis virium iam habebit, Deus eam ad solitudinem conduceret.

Vestra igitur R. quoadusque inuenerit aliquem, qui maiore sit experien-

S. M. Terse Opera.

T

perien-

S.
Heresia

Opera

N. VII

145

Deus vult nos agnoscere esse inutiles.

perientiâ meliusque quam ego rem hanc nouerit, hæc sequatur. Non credat autem primum gustare incipientibus quam DEVS sibi uis sit; putant enim se inde proficere, & magis ipsis placet, quod sibi ipsis prodesse possint. Cum DEUS venire uult & se intermiscere, quam aperte uenit & perceptibiliter, etiam sine paruis his adminiculis! quantumcunque obluemur & resistamus, ipse spiritum nostrum non aliter arripit quam gigas aliquis festucam arripere; ut nihil in contrarium resistentia proficit. Quis credat, Deum, cum iam uult expectare quoad usque bufo per se euolet? Imò uero, adhuc difficilius & molestius mihi esse uidetur, spiritum nostrum se sustollere, si DEUS eum non sustollat; est enim terrâ & mille alijs impedimentis grauatus, parumque ei prodest quod per se ipse euolare uelit; nam esto per naturam ad euolandum sit aptior quam bufo, tamen iam tam profunde cœno inhæret, ut sua culpa hoc perdidit. Concludere ergo uolo, monere ut, quotiescumque de Christo Domino cogitamus, semper in amoris simus amoris illius, quo ipse motus tantas nobis gratias & beneficia præstitit; & quantum DEUS amorem nobis ostenderit, cum nobis amoris illius, quo nos prosequitur, pignus dedit: philtrum enim amoris est amor, & amor vnus prouocat alterum. Quamobrem speram demus, esto etiam iam tum in ipso principio, & dum adhuc uide improbi sumus, ut hoc semper præ oculis habeamus, itaque nos amorem prouocemus: nam si semel hanc nobis gratiam DEUS faciat, amor hic cordi nostro profundè imprimatur, omnia nobis quam cillima erunt, & breuissimo tempore & paruo labore permultum prestabimus. Hoc nobis Maiestas illius concedat, cum norit, quare illi nostra interfit; idque ex amore, quo nos prosecutus est, & propter illius suum gloriosum, cuius graui impendio & sumptu illum nobis ostendit. Amen.

Vnam hoc Reuer. am. V. am. rogare uelim, cur, cum tam singulari & eximias gratias (qualis est, eam ad perfectam quandam contemplationem euehere) DEUS anima facere incipit, ut merito fructum perfectam usquequaq; manere & esse deberet (merito inquam; nam quantumcunque tam singulare bonum recipit, terrenas consolationes amplexus consecrari & querere non deberet) ipsa statim non reddatur perfecta? nam anima quæ ad raptum peruenit, & iam consequitur gratias insignes accipere, effectus illarum maiores habere uidetur; quo plures habet, eo magis à creaturis reddi aliena; cum tamen in illo puncto & momento, quo DOMINVS uenit, illam in sanctitate perfectam relinquere possit, sicut eam postea cum tempore paulatim in uirtutibus planè perfectam reddit? Hoc scire per uelim, quæ

Non, quia id ignoro: scio quidem magnam differentiam esse, in-
 ter robur quod DEVS in anima relinquit, cum raptus in princi-
 pio non nisi ad momentum durat, ita vt is vix percipiatur, nisi in
 effectibus quos post relinquit; & inter robur quod relinquit hæc
 gratia cum diutius durat. Sæpius quoque mecum ipsa considero
 an non propterea id accidat quod anima se statim penitus non dis-
 ponat, quoadusque DOMINVS, paulatim eam enutriat, ac firmum
 tandem propositum eam habere faciat, virileque ei robur submini-
 stre, vt omne creaturarum impedimentum à se penitus abijciat:
 quod tam breui tempore in MARIA MAGDALENA fecit, hoc
 & in alijs faciat, prout quidem ipsi à parte sua operantur, sinendo
 Maiestatem ipsius agere quod vult. Aut forsitan vix credimus, DE-
 VM, etiam in hac, centam posse pro vno persolvere. Hæc quo-
 que similitudo mihi in mentem venit (posito scilicet vnum quid
 esse, & quod datur ijs qui iam longius prouecti sunt, & quod
 primum incipientibus) esse id videlicet, sicut cibus è quo diversi
 comedant; è quo quidem in parum indè sumentibus solum bo-
 nus aliquis sapor manet ad modicum tempus durans; plus verò in-
 de lumentes, eo etiam aliquo modo sustentantur; denique mul-
 tum illius capientes, ex eo & vitam sustentant, & robur acqui-
 rant. Et posset quis toties & tam abundanter de hoc vitæ cibo co-
 medere, nullus vt exindè cibus ei saperet, quam solus hic; vi-
 det quippe quantum sibi inde boni obueniât: & suum palatum
 ita huic dulcedini iam assuefecit, vt malit non viuere, quam
 ex alijs rebus compelli comedere, vt quæ ad nihil aliud profunt,
 quam ad bonum illum saporem, qui ex dono illo cibo relictus est,
 penitus auferendum. Adhæc sancti alicuius contubernium & con-
 uersatio non tantum fructus facit die vna, quantum pluribus: &
 fieri posset, tot diebus nos cum illo conuersari, vt, cum Dei
 gratia, ei tandem per omnia similes reddi possemus, sed omnia
 in eo posita sunt vt Maiestas eius velit, eique is det cui ipsum da-
 re vult. Multum vero in eo situm est, vt nimirum is, cui hæc
 gratia iam dari cæpta est, firmiter apud se statuat, ab omni-
 bus se rebus abstrahere, tantique eam facere, quanti eam fie-
 ri ratio exigit. Videtur mihi quoque Maiestas eius explorare,
 quis ipsum diligit, modo hunc, modo illum per consolatio-
 nem & voluptatem hanc tam singularem ostendens quifnam ip-
 se sit, quò fidem, si emorua iam sit, eius quod aliquando
 daturus est, redanimet, dicens: Vide hoc non nisi vna est gurgis
 profunditas illius omnium bonorum maris, idque, vt nihil à parte
 sua fa-

Anima nõ
 tatum red
 boru ac-
 quirit, cū
 gratia illi
 cooperans
 seuit, quā-
 tū cū dia-
 tibus ma-
 nent.

S.
 Heresia

Opera
 N. VII
 156

Sancti cõ-
 tubernium
 tantū nobis
 boni non
 facit vno
 die quan-
 tum pluri-
 bus.

sua facere omittat, pro ijs quos diligit: & prout se ab illis suscipi videt, in
& dat, imo & se ipsum. Ipse diligentes se, diligit. Et quam ardens ipse dilec-
tor, quam fidus amicus est! Vtinam Domine animæ meæ nō decederent me
hi verba, ad declarandum quānā in te fiduciam habentibus des, & quan-
tum ijs amittant, qui cum ad hunc statum peruenerunt apud seipos reme-
nere, nec a se egredi volunt. Ne hoc permittas, obsecro Domine, cum
plura facias quam hoc, ut porē ad tam incommodum diuersorium, qui
le hoc meum est, diuertens. Esto igitur in sæcula sæculorum benedictus.

Iterum ergo R^{am} V^{am} rogo, ut, si hæc, quæ de oratione scripti, cum
aliquibus viris spiritualibus conferre velis, hi saltem tales sint: si enim
non nisi vnicam viam norint, aut in medio viæ hæserint, progredi nec
si, nec valentes, non rectè de his ferre sententiam ac iudicare poterunt. Et
sane reperire aliquando est, quos Deus iam inde à principio per viam rō-
de sublimem conducit, qui putant & alios sic pari modo posse proficere
& intellectum sine vllis corporearum rerum adminiculis ad quietem
posse perducere: hi interim pumicis in modum aridi manebunt; alij vero
qui iam ad aliqualem quietem peruenerunt, quia vnum habent, etiam
mox se aliud facere posse existimant, & tamen hi adeo non proficient, et
etiam quemadmodum iam suprà dixi retrocessuri sint, adeo ut in orati-
bus magna opus sit discretione & experientia. Hanc nobis Domine
(quæ eius est bonitas) concedere dignetur.

*Viri non-
nulli spi-
rituales
quantum
docent.*

CAPVT XXIII.

IN VITÆ SVÆ NARRATIONE PERGIT ET QVOMODO
maiori perfectioni, & quibus medijs hæc caperit. Perutile est animarum in oratione
exercitium regimen habentes scire, quomodo hæc se in princi-
pio gerere debeant: atque quantum sibi pro-
fuerit hoc sciuisse.

IAm narrationis vitæ meæ filum, quod abruperam, resumere volo: ve-
reor enim ne in præcedentibus æquo fuerim prolixior, quo possent
quæ subiungentur melius intelligi. Sequentia ergo velut nouus filum
sunt liber, noua inquam & alia vita: quam enim hæcenus vixi mea
fuit; quam vero vixi iam inde ab eo, quo hanc orationis materiam capere
declarare, est illa quam in me Deus (ut mihi quidem videbatur) viuere
credo enim impossibile planè mihi fuisse, tam breui tempore, tam præ-
conseruandis & opera ita deserere. Benedictus sit Deus, quod me à mor-
tali liberarit.

Mox ergo ut occasiones peccandi relinquere, & orationi magis
dare capere, Dominus etiam mihi suas incipiebat gratias dare, ut qui